

Remissvar

Dnr 2020–472

2020-11-18

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av promemorian Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus-malus-systemet

Fi2020/04288

Konjunkturinstitutet har givits möjlighet att lämna synpunkter på promemorian ”Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus-malus-systemet”. Promemorian fokuserar på en förstärkning av systemets malus och föreslår att malus-beloppet för bensin- och dieseldrivna lätta fordon höjs samt att koldioxidgränsen för när malus träder in sänks.

Konjunkturinstitutet har inga synpunkter på förslaget specifika detaljer men vill peka på en central motsägelse i motivet till förslaget.

I promemorian anges att bonus-malus-systemets syfte är att bidra till en ökad andel miljöanpassade fordon med lägre koldioxidutsläpp. Förslaget om höjt koldioxidbelopp (malus) syftar dels till att förstärka styrningen vid inköpstillfället, dels till att systemet ska vara självfinansierande. Det sistnämnda innebär att intäkterna från malus ska täcka kostnaderna för bonus. Självfinansiering riskerar dock att bidra till en minskad andel miljöbilar. Det beror på att bonusen är så pass mycket högre än malusen varvid det exempelvis måste säljas fler bensinbilar för att finansiera bonusen till en elbil. Om ambitionen med självfinansiering och en ökad andel miljöbilar ska fungera samtidigt krävs således att sålda malus-bilar har höga utsläpp samtidigt som de miljöanpassade bilarna får låg bonus (och alltså inte är särskilt miljöanpassade), vilket torde vara raka motsatsen till Sveriges ambitioner.

Tillsammans med detta och andra än mer allvarliga systemproblem föreslår Konjunkturinstitutet, som tidigare framförts¹, i första hand att systemet avvecklas eller åtminstone, i andra hand, att systemets bonus-del skrotas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Anna Dahlqvist. I den slutliga handläggningen av remissvaret har också Pelle Marklund deltagit.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör

¹ Se till exempel Konjunkturinstitutet (2019), ”Styrning mot energi- och fossilsnåla fordon – en analys av det svenska bonus-malus-systemet”, KI 2019:22.